

Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel:

Merknadsbehandling

1 Sammendrag

Berlevåg kommune har i sist vedtatte planstrategi prioritert å utarbeide ny samfunnsdel. Forslag til planprogram for det videre planarbeid har vært ute til høring og offentlig ettersyn. Høringen av planprogrammet viser at det ikke er nødvendig med vesentlige endringer for det videre arbeidet med samfunnsdelen. Forslag til justeringer framgår av kap. 4.

2 Høringen

Planoppstart med høring av planprogram ble varslet med annonse i Finnmarken, informasjon på kommunens hjemmeside samt brev til statlige og regionale myndigheter. Høringen skjedde i perioden 31.10.2018 til 17.12.2018. Det kom inn fem høringsuttalelser fra offentlige aktører, og én fra private (forening).

3 Merknader mottatt ved offentlig ettersyn

3.1 Merknader fra offentlige aktører

Kystverket

Kystverket informerer om at Kystverkets ansvar for forvaltning av statlige fiskerihavner overføres til de nye regionene fra og med 2020. Eventuell videreføring av tilskuddsordninger skjer gjennom regionene. Kystverket nevner også tilskuddsordningen for havnesamarbeid.

Generelt er det en hovedutfordring å knytte havn-/kaianlegg, nærings- og industriarealer og veg sammen på en funksjonell og hensiktsmessig måte. Kommunen oppfordres derfor til å definere ett av hovedmålene for samfunnsdelen omkring tematikken maritim næring og samferdsel.

Kommentar fra Berlevåg kommune

Innspillet tas til orientering. Tematikken maritim næring og samferdsel er viktig, og rådmannen foreslår at den tas inn i kap. 6 under temaet Arealbehov for næringsutvikling/havneutvikling.

Finnmark fylkeskommune

1. Planfaglig:
 - a. Kortfattet og oversiktlig planprogram
 - b. Planprogrammet bør redegjøre for forholdet mellom varslet planarbeid med konsekvensutredning og nasjonale miljømål, jf. kap. 4 i planprogrammet.
2. For øvrig generelle kommentarer knyttet til nasjonale forventninger til planarbeidet, ivaretagelse av barn og unge, universell utforming, folkehelse og medvirkning.
3. Merknad vedr. park- og grøntområder: Kommunen bør vurdere å inkludere bevaring og utvikling av grønnstruktur i samfunnsdelen.
4. Merknad vedr. havbruk: Det bør utarbeides egne plankart som viser lokalisering av ev. oppdrettsanlegg og oppvekstområder for fisk. For lokalisering av framtidige oppdrettsanlegg oppfordres kommunen til å avdekke muligheter og utfordringer sammen med aktører og sektormyndigheter.
5. Minner om at regionalt planforum kan brukes i planprosessen.

Kommentar fra Berlevåg kommune

Vedr. 1.b: Det gjennomføres ikke konsekvensutredning i samfunnsdelen. Kommentaren har relevans når kommunen starter opp arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Vedr. 3: Det utarbeides ikke plankart i samfunnsdelen. Overordnede målsettinger for friluftsliv skal vurderes i samfunnsdelen.

Vedr. 4: Det utarbeides ikke plankart i samfunnsdelen. Bruken av kommunens sjøarealer blir avklart når kommunen vedtar kommuneplanens arealdel.

Statens vegvesen

Vegvesenet har ingen kommentarer i denne høringsrunden. De ønsker å bidra videre i prosessen, og kommer tilbake med innspill når planforslaget kommer til høring.

Kommentar fra Berlevåg kommune

Innspillet tas til orientering.

Fylkesmannen i Finnmark

Fylkesmannen er tilfreds med at kommunen har startet revideringen av samfunnsdelen.

1. Fylkesmannen viser til veilederen T-1492, samt de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging.
2. Merknad vedr. reindriftsinteressenes medvirkningsmuligheter

3. Samfunnssikkerhet og beredskap: Overordnede mål og strategier bør inngå i samfunnsdelen.
4. Boligbebyggelse: Arealreserver og arealbehov til bl.a. boliger bør utredes.
5. Helse: Bør synliggjøres tydelig i planen gjennom konkretisering av mål og tiltak. anbefaler utarbeidelse av folkehelseoversikt, jf. Forskrift om oversikt over folkehelsen.
6. Bruk og vern av sjø: Kommunens forvaltning av sjøområdene bør omtales i samfunnsdelen.
7. Klima: Det skal tas klimahensyn i all planlegging etter plan- og bygningsloven, jf. statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging.

Kommentar fra Berlevåg kommune

Vedr. pkt 2: Merknaden er fulgt opp og næringsaktørene er blitt orientert.

Vedr. pkt 5: En fullverdig folkehelseoversikt utarbeides i forbindelse med planstrategien i 2020. I samfunnsdelen vil folkehelse bli grundig behandlet.

Øvrige punkter vurderer kommunen som ivaretatt i planprogrammet.

Sametinget

Sametinget savner en beskrivelse av utfordringer og muligheter for det samiske i kommunen.

Mulighetene i reindriftsnæringen samt samspillet med andre næringer i utvikling bør bli med. Det bør også legges bedre til rette for at samisk reindrift gis medvirkningsmuligheter, jf. lovkommentaren til pbl samt Sametingets planveileder.

Kommentar fra Berlevåg kommune

Reindriftsnæringen vurderes som en del av næringslivet i kommunen og er derfor ikke spesielt nevnt. I planarbeidet legger kommunen opp til at reindriftsnæringen får samme medvirkningsmuligheter som annet næringsliv.

3.2 Merknader fra private aktører

Fiskarkvinnelaget Havblikk

Ønsker å være med som ekstern samarbeidsgruppe når planen skal utarbeides.

Kommentar fra Berlevåg kommune

Lag og foreninger generelt vil være viktige samarbeidspartnere i arbeidet. Det kan oppfattes som ekskluderende hvis noen blir nevnt og andre ikke. I utkastet til planprogram er kun Kvitbrakkas venner nevnt. I stedet for å liste opp lag og foreninger enkeltvis, endres dette slik at begrepet «Lag og foreninger» kommer inn i ekstern samarbeidsgruppe.

4 Endringer etter offentlig ettersyn

Rådmannen har ikke funnet det nødvendig å endre hovedtrekkene i planprogrammet etter høringen.

Rådmannen foreslår følgende endringer:

Kap. 3 – Organisering av planarbeidet er endret etter innspill fra Fiskarkvinnelaget og Fylkesmannen. «Lag og foreninger» tas med under «Ekstern samarbeidsgruppe». Reinbeitedistriktene 7 og 8 tas med under «Andre interessenter».

Kap. 6 – Behovet for utredninger og kartlegginger: Etter innspill fra Kystverket vil temaet Arealbehov for næringsutvikling/havneutvikling også omfatte samferdsel.

KYSTVERKET

Troms og Finnmark

Berlevåg kommune
Torget 4
9980 BERLEVÅG

Deres ref.:
18/00671-4

Vår ref.:
2018/3783-2

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Jannicke Røren

Dato:
14.12.2018

Uttalelse fra Kystverket - Kommuneplanens samfunnsdel - Høring av planprogram - Berlevåg kommune - Finnmark fylke

Kystverket Troms og Finnmark viser til Deres brev av 06.11.2018 vedrørende oppstart av kommuneplanens samfunnsdel, Berlevåg mot 2030 og høring av planprogram.

Kystverket vil i det følgende informere generelt om vår virksomhet. Avslutningsvis gis det informasjon om hva Kystverket mener er spesielt viktig for Deres kommune i denne prosessen.

Kort om Kystverkets ansvar

Kystverket er en nasjonal etat underlagt Samferdselsdepartementet. Kystverket har ansvar for sjøverts samferdsel, særlig sikkerhet og framkommelighet på sjøen. Kystverket har ansvaret for farleier på sjø samt infrastruktur, kaier, moloer, navigasjonsinstallasjoner knyttet opp til disse.

I kommunale planprosesser etter plan- og bygningsloven deltar Kystverket for å sikre framkommelighet, trygg ferdsel, forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet samt effektiv og sikker sjøtransport og havnevirksomhet.

Kystverket Troms og Finnmark ser det som viktig at alle tidligere vedtatte planer og plandokumenter blir samordnet slik at arealbruken blir entydig og sammenfallende.

Kystverket skal ivareta nasjonale interesser og føringer med bakgrunn i blant annet:

- Havne og farvannsloven av 17.04.2009 nr. 19
- Ot.prp. nr. 75, (2007-08) om lov om havner og farvann
- Nasjonal transportplan 2018-2029
- På den sikre siden – Sjø sikkerhet og oljevernberedskap, St. melding nr. 14 (2004-05)
- Handlingsprogram for Kystverket 2018-2029
- Nasjonal havnestrategi – Regjeringens strategi for effektive havner for å få mer gods på sjø, Samferdselsdepartementet 2015
- Kystverkets perspektivanalyse – Framtidsbilder fram mot 2050, Kystverket 2014

Region Kystverket Troms og Finnmark

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

For Nordområdene kan følgende trekkes fram:

- Maritim infrastrukturrapport Svalbard, Finnmark, Troms og Nordland – Mulige farleder for store skip, Kystverket Troms og Finnmark 2011

For å ivareta sjøsikkerheten i norske farvann har Kystverket etablert en omfattende infrastruktur og maritime tjenester. Den fysiske infrastrukturen er blant annet fyr, sjømerker, utdypninger og fiskerihavner. De maritime tjenestene består i lostjeneste, trafikkovervåkning, elektroniske navigasjonshjelpemidler samt meldings- og informasjonstjenester.

Kystverket har ansvar for statens beredskap mot akutt forurensing og havnesikring i havner med internasjonal trafikk.

Kystverket og kommunale planer

Kystverket er sektormyndighet etter plan- og bygningsloven og skal ha alle kommunale planer på høring.

Maritim virksomhet, bruk av sjøen og sjørettede landarealer til transport, næringsvirksomhet og fritidsbruk har en naturlig plass i samfunnsplanlegging. For slike aktiviteter er det viktig at samfunnsplanen blir fremtidsrettet og gir premisser for avklaring av arealbruk på sjø og land.

Ved den videre arealforvaltning gjennom kommuneplanens arealdel, kommunedelplaner, områdeplaner og detaljplaner må kommunen være observant på at det ikke tilrettelegges for aktiviteter som kommer til hinder for sikkerhet og framkommelighet på sjøen.

Post 60 – Tilskudd til kommunale fiskerihavnetiltak

Meld. St. 22 (2015-2016) Nye folkevalgte regioner – roller, struktur og oppgaver, vedtatt i Stortinget, medfører at Kystverkets ansvar for forvaltning av statlige fiskerihavner overføres til de nye regionene fra og med 2020. Som følge av regionreformen vil også tilskuddsordningen forvaltet av Kystverket avsluttes fra og med 2020. Siste søknadsrunde er gjennomført for tilskudd som skal tildeles i 2019.

Ved prioritering av søknader er det viktig at disse er forankret i kommunenes planverk og gjerne i strategier for fiskerinæringen og fiskerirettet infrastruktur.

Midlene som har fulgt ordningen overføres fra og med 2020 som frie midler til fylkeskommunene. Kommuner som har spørsmål til tilskuddsordninger for fiskerihavner, bes ta kontakt med den aktuelle fylkeskommune for informasjon om eventuelle nye ordninger fra 2020.

Post 71 – Tilskudd til havnesamarbeid

Tilskuddsordningen skal bidra til mer gods på sjø ved at sjøtransportens konkurranseevne styrkes. Tilskuddet er øremerket til havnesamarbeid som gir bedret transportkvalitet og reduserte kostnader for havnebrukerne. Det kreves en egenfinansiering av minst 50 prosent av prosjektkostnadene.

Målgruppen for tilskudd til havnesamarbeid omfatter norske havner, kommuner og aktører som har mer gods på sjø som mål. <http://www.kystverket.no/Maritim-infrastruktur/Havner/Tilskuddsordning-for-havnesamarbeid/>

Generelle utviklingstrekk

En hovedutfordring generelt er å knytte havn/kaianlegg, nærings- og industriarealer og veg sammen på en funksjonell og hensiktsmessig måte.

Transportinfrastruktur oppleves ofte begrensende for næringsutvikling, særlig med blick på eksportorientert næringsliv basert på naturressursene. Alle vekstnæringer er avhengige av velfungerende transport på veg, bane og sjø.

Fiskerinæringen med flåte, industri og havbruk, reiseliv med cruise, ferger og båtruter, mineral- og bergverksnæring og petroleumsnæringen er alle avhengig av en tilpasset og velfungerende havneinfrastruktur og sjørettede næringsarealer.

Mange havner har fortsatt en viktig funksjon for gods- og passasjertransport, selv om mye av dette i dag foregår på landeveien. Akvakulturnæringen har etablert seg i noen havner, med landbaser, fartøy og med slakterier. Fisketurisme benytter også den infrastrukturen som er tilgjengelig.

Havneterminaler for å betjene mineral- og petroleumsnæringa krever en annen oppbygging enn overnevnte, da skipene som benytter disse krever særlig gode maritime forhold samt store bakarealer.

Oppsummerende innspill til kommuneplanens samfunnsdel, Berlevåg mot 2030

Med bakgrunn i overnevnte oppfordres Berlevåg kommune til å definere et av hovedmålene for kommuneplanens samfunnsdel omkring tematikken maritim næring og samferdsel.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
regiondirektør

Jannicke Røren
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Berlevåg kommune
Torget 4
9980 BERLEVÅG

Uttalelse til planprogram samt innspill til kommuneplanens samfunnsdel - Berlevåg kommune

Finnmark fylkeskommune viser til brev av 6.11.2018, hvor Berlevåg kommune har vedtatt å sende planprogram ut på høring/offentlig ettersyn, samt varsle oppstart av kommuneplanens samfunnsdel.

Fylkesrådmannens stab v/plan koordinerer fylkeskommunens uttalelser i plansaker.

Planfaglig uttalelse/innspill:

Formålet med planarbeidet er å utarbeide en kommuneplan som skal gi kommunen et bedre styringsverktøy. Kommuneplanens samfunnsdel får betydning for bruken av arealene i kommunen da den er med å danne grunnlaget for utarbeidelse av kommuneplanens arealdel.

Planprogram.

Planprogrammet er kortfattet og oversiktlig. Det inneholder i hovedsak de formelle kravene som er satt i plan- og bygningslovens § 4-1, som er å gi mål for utvikling i kommunen samt hvilke strategier som skal brukes for å nå målene. Det er et krav i plan- og bygningslovens § 4-1 at planprogrammet skal tydeliggjøre behovet for spesifikke utredninger i forbindelse med planarbeidet. Planprogrammet skal gi en oversikt over hvilke alternativer som vil bli vurdert. Dette må følges opp i planarbeidet.

Planprogrammet skal legges til grunn for utarbeidelse av konsekvensutredning. For berørte myndigheter skal planprogrammet i tillegg danne grunnlag for vurderingen om tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale interesser. Planprogrammet bør derfor også kort redegjøre for forholdet mellom varslet planarbeid med konsekvensutredning og nasjonale miljømål, jfr. kapittel 4. «Overordnede planer og føringer» i planprogrammet.

Ellers vil vi minne om:

Nasjonale forventninger legger også føringer for planlegging, både for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging ble vedtatt ved kongelig resolusjon 12.6.2015, se www.planlegging.no. Se også plan- og bygningslovens § 3-1 «Oppgaver og hensyn i planleggingen etter loven».

Planlegging:

Planleggingen skal stimulere den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale, kulturelle og estetiske utviklingen i kommunen, og sikre befolkningen muligheter for påvirkning av kommunens utvikling. Finnmark fylkeskommune gjør oppmerksom på at en god prosess vil

danne grunnlag for aktiv bruk og forvaltning av kommuneplanens samfunnsdel, samt gi legitimitet og nytteverdi for planleggingen. En helhetlig oversikt over utviklingen i kommunen bidrar til å skape felles forståelse av hvilke utfordringer og muligheter Berlevåg-samfunnet står overfor i fremtiden.

Barn og unge:

Utbygging og gjennomføring av tiltak bør skje i samsvar med rikspolitiske retningslinjer for barn og unge, T-2/08. Retningslinjene og rundskrivet beskriver viktige nasjonale mål for barn og unges oppvekstmiljø. Ett av de nasjonale målene er å sikre grønnstruktur og friområder i byer og tettsteder bl.a. gjennom strengere håndheving av rikspolitiske retningslinjer for barn og unge. Kommunen pålegges å vurdere konsekvenser for barn og unge i all plan- og byggesaksbehandling jfr. retningslinjenes pkt. 4.

Universell utforming:

Universell utforming er en langsiktig nasjonal strategi for å bidra til å gjøre samfunnet tilgjengelig for alle og forhindre diskriminering. Prinsippet om universell utforming skal ligge til grunn for planlegging og kravene til det enkelte byggetiltak. Kommunene har som planmyndighet ansvar for å følge opp dette.

Rundskriv T-5/99 B, Tilgjengelighet for alle, gir gode innspill på hvordan tilgjengelighet sikres ved utforming av detaljer på plankartet og/eller som bestemmelser.

Universell utforming må kunne gjenfinnes i drøftingene i planens hovedmål, planbeskrivelse og bestemmelser. Det er særlig viktig at arealer som skal være avsatt for allmennheten, for eksempel leke- og oppholdsplasser, parkeringsplasser og andre offentlige rom blir vurdert opp mot kriteriet om universell utforming.

Dersom planene ikke er i tråd med dette kan det gi grunnlag for innsigelse.

Medvirkning:

Finnmark fylkeskommune ser at det lagt opp til at medvirkning i kommuneplanprosessen vil bli løst på flere plan. Vi tror at Berlevåg kommune vil nå de fleste av sine innbyggere med den medvirkningsprosessen det er lagt opp til. Kommunen skal sørge for at medvirkning er gjennomført i alle planer samt sikre at de samfunnsgrupper som ikke så lett lar seg inkludere får en aktiv medvirkning.

Plan- og bygningsloven § 5–1 om medvirkning generelt sier:

«Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen skal påse at dette er oppfylt i planprosesser som utføres av andre offentlige organer eller private. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte».

Park og grøntområder:

Forslag til planprogram sier lite om bevaring og utvikling av grønnstruktur eller hvordan interessekonflikter knyttet til utbygginger og nedbygging av grøntarealer skal løses. Kommunen bør vurdere behovet for å inkludere dette i samfunnsdelen.

Folkehelse/friluftsliv:

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlaget for sektorenes planer og virksomheter i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet. Derfor er det naturlig at folkehelse får en sentral plass i kommuneplanens samfunnsdel. Kommunene har et ansvar for å fremme innbyggerne sin

interesse for friluftsliv. Allemannsretten gir alle lov til å ferdes og oppholde seg i utmarka i Norge. Allemannsretten er et gratis fellesgode og en viktig forutsetning for friluftsliv.

Havbruk:

Forslag til planprogram sier litt om fiskeri og havbruksnæring. Det bør utarbeides et egne plankart som viser lokalisering av eventuelle oppdrettsanlegg og oppvekstområder for fisk. Lokalisering av fremtidige oppdrettsanlegg og eventuelle oppdrettsfrie fjorder må avklares og legges inn i kommuneplanen.

Når det gjelder lokalisering av fremtidige oppdrettsanlegg oppfordres Berlevåg kommune til å invitere til et eget møte med aktuelle sektormyndigheter (akvakulturforvaltning), oppdrettsaktører og representanter fra fiskerierorganisasjonene. Dette for å avdekke utfordringer og muligheter for fremtidig akvakulturvirksomhet, og eventuelle nye områder for akvakultur, samt for å sikre at områder som avsettes til oppdrett er egnet, og bidrar til mest mulig bærekraftig og effektiv utnyttelse av avsatte arealer.

Regionalt planforum

Finnmark fylkeskommune vil videre minne om at kommunen har anledning til å be fylkeskommunen om å arrangere «regionalt planforum», hvor kommunens planer kan drøftes tidlig i planprosessene. Berlevåg kommune bør se både statsetater og fylkeskommunen som ressurser og støttespillere gjennom hele planprosessen, men initiativ til medvirkning ligger hos kommunen selv. Fylkeskommunen innkaller statsetater, nabokommuner og andre relevante aktører til regionalt planforum for å diskutere og avklare planspørsmål i planprosessene. Statsetatene har plikt til å møte. Erfaringsmessig er det fornuftig å gjøre dette både tidlig i planprosessene og før planprogram og planforslag sendes på høring. Nærmere informasjon om planforumet finnes på Finnmark Fylkeskommunes nettsider eller send en e-post til nora.dahl@ffk.no eller annbjorg.lovik@ffk.no.

Denne uttalelsen er gitt på vegne av Finnmark fylkeskommune. Vi gjør oppmerksom på at det skal hentes inn en egen uttalelse fra Sametinget, avdeling for miljø, areal og kulturvern, Finnmark.

Med hilsen

Kristi Aresvik Hals
spesialrådgiver

Annbjørg Løvik
seniorrådgiver

Vedlegg: 1

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Fylkesmannen i Finnmark - Miljøvernavdelinga, Statens hus, 9815 VADSØ
Sametinget / Sámediggi, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 Kárášjohka/Karasjok

Vedlegg 1.

Linker til aktuelle tema i samfunnsdelen:

Planlegging etter plan- og bygningsloven:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan--og-bygningsloven/plan/id1317/>

Folkehelseloven:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop-90-l-20102011/id638503/>

Veileder til kommuneplanens samfunnsdel:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneplanprosessen-samfunnsdelen/id679401/>

Veileder til kommuneplanens arealdel:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneplanens-arealdel/id676377/>

Folkehelse og kommuneplanlegging:

<https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/45/Folkehelse-og-kommuneplanlegging-moment-og-tipsliste-IS-0333.pdf>

Kartverket: Kart for stormflo og havnivåstigning.

<https://www.kartverket.no/sehavniva/se-havniva-i-kart/>

From: Pedersen Marit Helene <marit.helene.pedersen@vegvesen.no>
Sent: Monday, December 3, 2018 3:15 PM
To: Postmottak
Cc: Mikkelsen Oddbjørg
Subject: 18/249687-1 - Berlevåg kommune mot 2030 - kommuneplanens samfunnsdel - høring

Follow Up Flag: Følg opp
Flag Status: Flagged

Statens vegvesen har ikke kommentarer til Berlevåg kommunes planprogram til kommuneplanens samfunnsdel i denne høringsrunden. Vi vil bidra videre i prosessen og vil komme tilbake med innspill når hovedhøringen foreligger iht planprogrammet.

Lykke til med planarbeidet videre.

Med hilsen
Marit Helene Pedersen

Seksjon: Plan og forvaltning
Postadresse: Statens vegvesen Region nord, Postboks 1403, 8002 BODØ
Besøksadresse: Båtsfjordveien 18, VADSØ
Mobil: +47 91310232 **e-post/Skype:** marit.helene.pedersen@vegvesen.no
www.vegvesen.no **e-post:** firmapost-nord@vegvesen.no

Tenk miljø - spar papir. Trenger du å skrive ut denne e-posten?

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birasaáhttenossodat

Berlevåg kommune

Torget 4
9980 Berlevåg

Deres ref
18/00671-4

Deres dato

Vår ref
Sak 2018/4011
Ark 421.3

Vår dato
04.12.2018

Saksbehandler/direkte telefon: Harriet Reiestad - 78 95 03 68

Innspill til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel - Berlevåg kommune

Fylkesmannen viser til brev datert 6. november 2018.

Innledningsvis vil vi uttrykke tilfredshet med at Berlevåg kommune har tatt fatt på revidering av kommuneplanens samfunnsdel. Våre innspill er ment å gi gode råd og veiledning til den videre planprosessen.

Forslag til planprogram skal ligge til grunn for det videre plan- og utredningsarbeidet. Et godt og oppdatert planverk er viktig for en god styring av arealbruken i kommunen. Det er derfor viktig at mest mulig konkretiseres så tidlig som mulig i prosessen.

Vi kommer nedenfor med innspill til planarbeidet.

Veileder

Fylkesmannen ber om at Klima og miljødepartementets veileder T-1492 «Kommuneplanprosessen – samfunnsdelen – handlingsdelen» benyttes ved utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel. Den gir svar på vanlige spørsmål og problemstillinger som kan oppstå, men er ikke uttømmende om planfaglige og juridiske problemstillinger. Veilederen omhandler også utarbeidelse av kommuneplanens handlingsdel.

Plan- og bygningsloven § 11-2 gir føringer for innholdet til samfunnsdelen. Veilederen T-1492 har forslag til innholdsfortegnelse, se side 25. Vi anbefaler at foreslått innholdsfortegnelse benyttes i det videre planarbeidet.

Nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging ble vedtatt den 12. juni 2015, se planlegging.no. Forventningene skal legges til grunn i arbeidet med planer etter plan- og bygningsloven. Se også plan- og bygningsloven § 3-1 Oppgaver og hensyn i planleggingen etter loven.

Regjeringen forventer blant annet at:

- Fylkeskommunene og kommunene legger vekt på reduksjon av klimagassutslippene, energiomlegging og energieffektivisering gjennom planlegging og lokalisering av næringsvirksomhet, boliger, infrastruktur og tjenester.
- Fylkeskommunen og kommunene sikrer naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv, og samiske interesser sikres deltakelse i planleggingen der disse berøres. Planleggingen sikrer reindriftens arealer, samtidig som hensynet til reindriften veies opp mot andre samfunnsinteresser.
- Fylkeskommunene og kommunene tar hensyn til klimaendringer og risiko og sårbarhet i sin samfunns- og arealplanlegging og byggesaksbehandling.
- Fylkeskommunene og kommunene identifiserer viktige verdier av naturmangfold og landskap, friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø, og ivaretar disse i regionale og kommunale planer. Tilgjengelig kunnskap tas aktivt i bruk og samlede virkninger synliggjøres og tas hensyn til.

Klima- og miljødepartementet har i Rundskriv T-2/16 «Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis», gitt en tematisk oversikt over nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet som skal legges til grunn ved blant annet Fylkesmannens vurdering av planforslag, herunder kommuneplanens arealdel.

Nasjonale, regionale og lokale føringer for planarbeidet må nevnes i samfunnsdelen.

Medvirkning – reindriftsinteresser

Et viktig prinsipp i ny plan- og bygningslov er at det skal være sterkere kobling mellom samfunnsdel og arealdel. Samfunnsdelen skal gi føringer for kommuneplanens arealdel, for eksempel folketallsutvikling og utbyggingsmønster. Arealdelen skal være et kartmessig bilde av prioriteringer og satsinger i samfunnsdelen, samtidig som kommunens arealressurser og infrastruktur påvirker utviklingsmulighetene. Kommuneplanen bør utformes slik at den gir forutsigbar utnyttelse av kommunens arealer i den kommende planperiode. Kommunen skal også ivareta forutsigbarhet for reindriftas interesser.

Fylkesmannen vil også vise til veilederen «Reindrift og planlegging etter plan- og bygningsloven». Temaveilederen gir informasjon om reindrift og planlegging etter plan- og bygningsloven. Ifølge denne veilederens kapittel 4.3.3 skal reindriften behandles også i kommuneplanens samfunnsdel. Informasjon om reindriftens bruk av arealene i Berlevåg kommune finnes på <https://kilden.nibio.no/>. Vi gjør oppmerksom på at informasjonen ikke kan anses som komplett.

I henhold til pbl § 5-1 andre ledd har kommunene et særskilt ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging. Dette gjelder eksempelvis grupper av samiske reindriftsutøvere som ikke bestandig har samme tilgang til aviskunngjøring og annen planinformasjon som den øvrige befolkningen i kommunen. Det er få eller ingen av reineierne i disse distriktene som bor i Berlevåg kommune.

Reinbeitedistrikter i Berlevåg kommune er Reinbeitedistrikt 7 – Rákkonjárga og Reinbeitedistrikt 6 – Várnjárga. Kommunen bør legge opp en aktiv medvirkning for reinbeitedistriktene. Reinbeitedistriktene har ifølge adresselisten ikke mottatt forslaget til planprogram, og er heller ikke opplistet som interessenter.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommuneplanens samfunnsdel skal være et verktøy for kommunens helhetlige planlegging. Fylkesmannen er opptatt av at samfunnssikkerhetsperspektivet blir ivaretatt i kommunens planlegging og at det er kobling mellom sivilbeskyttelsesloven og kommuneplanen.

Sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15 pålegger kommunen en beredskapsplikt med krav til å utarbeide en sektorovergripende ROS-analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse) og beredskapsplan. I forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3 er forventningene til et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid i kommunene beskrevet.

Kommunen skal utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan(-er) for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet. Kunnskap fra den helhetlige ROS-analysen vil være et viktig grunnlagsmateriale for å vurdere langsiktige utfordringer og fastsette overordnede mål og strategier for samfunnssikkerhet og beredskap i kommunen.

Vi anbefaler kommunen å vedta overordnede mål og strategier for det helhetlige Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i Berlevåg kommune og at dette nedfelles i kommuneplanens samfunnsdel.

Boligbebyggelse

Et viktig mål for planlegging, særlig i byregioner, men også i kommunene generelt, er å sikre tilstrekkelig boligutbygging. I forbindelse med kommuneplanarbeidet bør det derfor settes opp et arealregnskap som avklarer arealreserver og arealbehov til blant annet boliger, og setter opp mål for utbyggingsvolum og utbyggingsmønster, jf. Klima- og miljødepartementets veileder T-1492 Kommuneplanprosessen. Arealregnskapet vil være et viktig grunnlag i arbeidet med arealdelen, og avklare eventuelt behov for nye områder til boligformål.

Helse

Dagens helsetilstand, og morgendagens helseutfordringer, er knyttet til hvordan folk lever livene sine og hvordan samfunnet er organisert. Helsetilstand, årsaksforhold, og hva vi vet om utfordringene fremover, vil ha betydning for hvordan folkehelsearbeidet bør innrettes. Gjennom sine strategiske valg kan kommunen vektlegge viktige utfordringer på sentrale samfunnsforhold som f.eks. folkehelse, barn og unge, integrering, næring m.m.

I planprogrammet er det listet opp fire hovedtema innenfor samfunnsutviklingen i Berlevåg som skal belyses i samfunnsdelen. Fylkesmannen anbefaler at dette synliggjøres tydelig i planen gjennom konkretisering av mål og tiltak. Dette kan bidra til å kunne møte helseutfordringene tidligere, før de gir seg utslag i sykdomsutvikling og beslaglegger kapasitet i helsetjenesten.

Videre har kommunen beskrevet behovet for utredninger og kartlegginger. Fylkesmannen anbefaler at dere også tar inn utarbeidelse av folkehelseoversikt, i tråd med Forskrift om oversikt over folkehelsen av 1. juli 2012. Veileder til forskriften *IS-2110 God oversikt – en forutsetning for god folkehelse*, er tilgjengelig på Helsedirektoratet sine nettsider. Forskriften beskriver hvilke forhold kommunen skal ha oversikt over, og det stilles krav til utarbeidelse av et oversiktsdokument. Oversiktsdokumentet skal etter forskriften § 5 foreligge ved oppstart av arbeidet med ny planstrategi etter plan- og bygningsloven § 10-1. dvs. etter neste kommunevalg. Hovedhensikten er å forankre folkehelsearbeidet politisk, på tvers av alle sektorer, og som en langsiktig satsning.

Bruk og vern av sjø

Kommunens vurderinger og prioriteringer som har betydning for kommunens forvaltning av sjøområdene, bør omtales i samfunnsdelen, jf. Kommunal- og moderniseringsdepartementet Rundskriv H-6/18 oktober 2018 «Lover og retningslinjer for planlegging og ressursutnyttning i kystnære sjøområder».

Klima

Kommunene skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses

klimaendringene (klimatilpasning). I dette ligger det at kommunen skal ta klimahensyn i all planlegging etter plan- og bygningsloven. Dette gjelder både i planlegging av løsninger for energiforsyning og for areal og transport, jmfør plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav g) og i henhold til Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning fastsatt ved kgl.res. 28. september 2018 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 6-2.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-09-28-1469>

Planretningslinjen slår fast at en plan som behandler klima- og energispørsmål bør inneholde: Tiltak og virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging. Tiltakene/virkemidlene bør i størst mulig grad være koplet til oppnåelse av de målene som er satt av kommunen. Det bør også være en utredning av virkemidler som tenkes benyttet for å nå målsettingene.

Det er særlig innen områdene/sektorene listet opp nedenfor (listen er ikke uttømmende) kommunen kan sette inn tiltak

- Avfallsbehandling
- Bygg og eiendom
- Energiproduksjon- og distribusjon
- Holdningsskapende arbeid
- Innkjøp og offentlige anskaffelser
- Landbruk
- Miljøstyring og miljøsertifisering
- Mat og matsvinn
- Transport og arealbruk
- Vann og avløp
- Bygge- og anleggsplasser

Veiledning til hvordan kommunen det fra sentralt hold anbefales å jobbe med klima- og energiplanlegging finner dere her:

<http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/Klima/Klima--og-energiplanlegging/>

Budsjett og klimasats

Vi ønsker vi at støtteordningen Klimasats - støtte til klimasatsing i kommunene, tas med som en faktor. Klimasats er en støtteordning der kommuner og fylkeskommuner kan søke om midler til tiltak som reduserer utslipp av klimagasser og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet. Midlene skal gå til noen av de beste prosjektene for klimagassreduksjon og omstilling til lavutslippssamfunnet. Midlene skal fortrinnsvis utløse tiltak. Deler av midlene kan gå til planlegging og utredning av tiltak, og til nettverk og erfaringsdeling.

Med hilsen

Iris Hallen
seksjonsleder

Harriet Reiestad
rådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Kopi til:
Finnmark fylkeskommune Henry Karlsens plass 1 9815 Vadsø

Berlevåg Kommune
Torget 4
9980 BERLEVÅG

ÁŠŠI/SAK
18/5525 - 2

MIN ČUJ./VÁR REF.
19/685

DIN ČUJ./DERES REF.
18/00671-4

BEAIVI/DATO
08.01.2019

Uttalelse til høring av planprogram for kommuneplanens samfunnsdel

Vi viser til deres brev datert 6.11.2018 vedrørende høring av planprogram. Vi viser også til telefonsamtale med deres Brjarne Mjelde angående utsettelse av høringsfristen til 11.1.2019.

1. Sametingets rolle i planlegging

Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter Lov av 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven). Et viktig hensyn som skal i varetas i planlegging etter loven er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, jf. plan- og bygningsloven § 3-1. Denne bestemmelsen utfyller lovens formålsparagraf, og er derfor også av betydning ved tolkning av lovens øvrige bestemmelser.

Sametinget har ansvar for å veilede kommuner, Fylkeskommuner og andre i planleggingen etter Plan- og bygningsloven når den berører saker av betydning for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Sametingets plikt til å delta i planleggingen innebærer også en rett til innsigelse til arealplaner og en rett til å bringe regionale planer inn for departementet dersom saker ved vesentlig betydning for samisk kultur eller næringsutøvelse ikke er tilstrekkelig ivaretatt jf. plan- og bygningsloven §§ 5-4 og 8-4.

For å kunne ivareta sine lovpålagte oppgaver på en forutsigbar måte ovenfor planmyndighetene, har Sametinget utarbeidet en planveileder, *Veileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved planlegging etter plan- og bygningsloven (plandelen)*. Planveileder konkretiserer hensyn som bør og må tas i planleggingen for å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv, og er relevant i forbindelse med kommunal planlegging.

Vi ber at Berlevåg kommune tar hjelp i planveilederen i planprosessen.

2. Innspill til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel

Berlevåg kommune legger frem en fremtidsrettet planprogram som retter blikket mot Berlevåg-samfunnet i 2030. Det gis en kortfattet oppsummering av dagens situasjon i kommunen samt defineres fokusområder for kommuneplanarbeidet. Det skisseres bred medvirkning fra kommunens innbyggere og kommuneadministrasjon i planarbeidet.

Sametinget savner en beskrivelse utfordringer og muligheter også for det samiske i kommunen i planprogrammet. For eksempel er reindriftsnæringen til stede i kommunen i sommerhalvåret. Mulighetene i reindriftsnæringer samt samspillet med andre næringer i utvikling bør bli med i kommuneplanen.

Fiskekvinnelaget Havblikk

v/ leder Ingrid Mikalsen

Postboks 162

9981 Berlevåg

Berlevåg 06.12.18.

UTTALELSE TIL BERLEVÅG KOMMUNE MOT 2030- KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL:
PLANPROGRAM HØRINGSUTKAST

Fiskekvinnelaget har hatt et medlemsmøte hvor vi tok opp Berlevåg kommune mot 2030.

Vi har ingen innsigelser mot planprogrammet.

Men vi vil gjerne være med som ekstern samarbeidsgruppe når planen skal utarbeides.

Mvh

Fiskekvinnelaget Havblikk

Ingrid Mikalsen